

15.08.2022

Asia/16

§ 552

Valtuutettu Sami Muttilaisen toivomusponsi koskien rauhallisten luokkatilojen varmistamista Kottby Lågstadieskolan korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelman yhteydessä

HEL 2021-010660 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus merkitsi tiedoksi selvityksen kaupunginvaltuuston 22.9.2021 hyväksymän toivomusponnen (Sami Muttilainen) johdosta tehdyistä toimenpiteistä ja toimittaa selvityksen ponnen ehdottajalle sekä tiedoksi muille valtuutetuille.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251
maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote
Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet
Esitysteksti

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijän perustelut

Kaupunginvaltuusto on 22.9.2021 § 278 hyväksynyt Kottby lågstadieskolan korvaavan uudisrakennuksen hankesuunnitelman. Samalla kaupunginvaltuusto hyväksyi seuraavan toivomusponnen.

Hyväksyessään uudisrakennussuunnitelman valtuusto edellyttää selvitettävän, että tiloja kehitettäessä varmistettaisiin koulussa olevan myös riittävästi rauhallisia luokkatiloja. (Sami Muttilainen)

Hallintosäännön 30 luvun 14 §:n mukaan kaupunginhallituksen on toimitettava ponnen ehdottajalle kirjallinen selvitys toivomusponnen johdosta tehdyistä toimenpiteistä viimeistään vuoden kuluttua ponnen hy-

väksymisestä. Selvitys on toimitettava erikseen myös muille valtuuteuille.

Ponnesta on saatu kaupunkiympäristölautakunnan sekä kasvatus- ja koulutuslautakunnan lausunto. Kaupunginhallitus toteaa lausuntoihin viitaten seuraavaa.

Koulujen tilasuunnittelun tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen toimintaympäristö, joka tukee sekä lasten että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat suunnitellaan kaikille sopiviksi, lasten kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi.

Tilatarpeen mitoitus perustuu Helsingissä kaupunkitasoisii toiminnallisiin ja pedagogisiin tavoitteisiin. Opetustilojen laajuus, määrä ja sisältö mitoitetaan oppilasmäärän perusteella siten, että tilat ovat yhteiskäyttöisiä sekä siten, että erilaisille toiminnoille on käytössä tarkoituksenmukaiset ja toimivat tilat. Tiloissa on mahdollista keskittyä häiriöttä oppimiseen ja opetukseen yhtä lailla pienessä kuin suuremmassakin ryhmässä. Tilatarpeet huomioidaan koulurakennuksen toiminta-alueissa, jotka muodostuvat ryhmä- ja yhteisistä tiloista. Tilasuunnittelulla ja hyvällä akustiikalla edistetään tilojen rauhallisuutta ja vähennetään läpikulkua. Jokaiselta toiminta-alueelta löytyy erikokoisia ja eriluonteisia ryhmätyötiloja ja pienryhmätiloja. Osa ryhmätyötiloista on rajattu siten, että tilojen äänieristys mahdollistaa äänekkään toiminnan muita häiritsemättä. Näitä tiloja käytetään esimerkiksi myös koetilanteissa. Toiminta-alueille toteutettavat erilaiset pienryhmätilat tarjoavat rauhallisen toimintaympäristön pienemmälle ryhmälle. Jokaisella toiminta-alueella on vähintään yksi pienempi vetäytymistila, joka on myös eriyttämiseen soveltuva tila. Tilojen pedagoginen toimivuus varmistetaan käyttäjien ja koulukohtaisen pedagogisen suunnitelman avulla. Tilojen suunnittelussa osallistetaan käyttäjiä koko suunnitteluprosessin ajan ja saadun käyttäjäpalautteen pohjalta arvioidaan ja edistetään tilojen toiminnallisuutta.

Tiiviillä ja jatkuvalla yhteistyöllä varmistetaan toimivat oppimisen tilat kaikille oppilaille sekä hyvä toimintaympäristö henkilökunnalle. Tilasuunnittelulla tuetaan opetuksen sisällön toteuttamista opetuksessa ja kouluyhteisön työ- ja toimintakulttuurin toimivaa kokonaisuutta. Tilasuunnitteluvaiheessa varmistetaan, että rakennuksesta löytyy saman aikaisesti kaikille koulun luokille rauhallista ryhmäkeskustelua mahdollistava tila. Lisäksi nuorimmille oppilaille ja erityisluokille varmistetaan oma kotipaikka, joka toimii kiintopisteenä koulupäivien ajan.

Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen suunnitelmia on kehitetty edelleen kaupunkiympäristön toimialan sekä kasvatuksen ja koulutuksen toimialan kanssa yhteistyössä toteutus suunnitteluvaiheeseen.

Hankkeen suunnitteluryhmään kuuluu akustikko. Hanketta varten on laadittu "Akustiset vaatimukset -asiakirja", jota käytetään suunniteltaessa muun muassa tilojen välisiä rakenteita, tilojen sisäisiä vaimennusmateriaaleja, LVIS-laitteiden aiheuttamaa taustameluatasoa sekä ulkoa kantautuvaa melua vaimentavia ulkoseinärakenteita. Akustiset vaatimukset perustuvat ympäristöministeriön asetukseen rakennuksen ääniympäristöstä (796/2017) sekä sitä täydentävään ympäristöministeriön ohjeeseen rakennuksen ääniympäristöstä ja valtioneuvoston päätökseen melun ohjeistoista (993/1992).

Akustiikkasuunnittelu korostuu akustiikan kannalta vaativissa tiloissa, kuten esimerkiksi musiikkiluokassa tai teknisen työn tiloissa, joissa on tarve sekä rajoittaa äänen kuulumista muualle, että luoda tilan sisällä opetukselle miellyttävä ääniympäristö. Tilojen rakenteet, äänieristävät välitiet, ääntä vaimentavat alakatto sekä seinäpinnat ovat osa tätä kokonaisuutta. Tilojen käytön ja toiminnan mukaisesti asetetaan huoneakustiikan tavoitetasot ja niitä tukevat ratkaisut. Tiloissa, joissa on ääntä tuottavaa toimintaa, esim. tekninen työ, pyritään alakattoon sijoittamaan riittävästi ääntä vaimentavaa materiaalia. Opetustiloissa, joissa on paljon ryhmätyöskentelyä, alakaton vaimennuksella pyritään vähentämään tiloissa samanaikaisesti toimivien pienryhmien aiheuttamaan melua. Toisaalta tiloissa, joissa on selkeästi ns. perinteisempää opetusta (yksi ryhmä tekee samaa toimintaa) pyritään alakatossa osa pinoista luomaan osittain heijastavaksi, jolloin saadaan riittävä tuki puheelle, samoin musiikille musiikkipainotteisen opetuksen kotiluokissa.

Kasvatuksen ja koulutuksen toimialan linjauksen mukaisesti perusopetus koulut toimivat ns. kengättöminä kouluina, mikä osaltaan vähentää sisätilojen meluisuutta mm. liikkumisesta syntyviä ääniä. Osaan tiloista tulee tekstiilimatto. Lasiseiniin, oviin ja siirtoseiniin on haettu kokonaisratkaisu, joka on toteutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään hyvä, kustannuksiltaan järkevä ja akustisesti riittävä hyvään oppimisympäristöön. Suunnitteluratkaisuja kehitellään suunnitteluryhmässä yhteistyönä. Akustiikkasuunnittelija on mukana mm. äänieristykseen ja huoneakustiikkaan vaikuttavien rakenteiden ja pintamateriaalien suunnittelussa ja valinnassa.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Maria Nelskylä, kaupunginsihteeri, puhelin: 310 25251

15.08.2022

Asia/16

maria.nelskyla(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Otteet

Ote

Ponnen ehdottaja

Otteen liitteet

Esitysteksti

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto 07.04.2022
§ 31

HEL 2021-010660 T 00 00 03

Lausunto

Kaupunkiympäristölautakunnan rakennusten ja yleisten alueiden jaosto antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Sami Muttilaisen toivomusponteen, jossa edellytetään selvitettävän, että tiloja kehitettäessä varmistettaisiin koulussa olevan myös riittävästi rauhallisia luokkatiloja:

Hankesuunnitelman valmistumisen jälkeen suunnitelmia on kehitetty edelleen käyttäjien kanssa yhteistyössä toteutussuunnitteluvaiheeseen. Käyttäjätöimiala on linjannut, että opetustilojen välinen avattavuus ja visuaalinen yhdistettävyyys on pedagogisesti ja valvottavuuden sekä tilojen joustavan käytön kannalta tärkeää. Osa tiloista on erillisiä luokkahuoneita ja osa muunneltavaa oppimisympäristöä, jossa luokkatiloja voi yhdistää ja jakaa opetustilanteen tarpeen mukaan siirtoseinillä ja paljettai taiteovilla. Oppimiskortteli on 125 oppilaan kotialue, jonka tilat kiertyvät ns. yhdessä oppimisen tilan ympärille. Yhdessä oppimisen tilaan mahtuu noin 60 henkilöä, ja tila on jaettavissa kahteen tai kolmeen osaan. Ryhmätyötilat muistuttavat kooltaan perinteisiä luokkahuoneita. Niitä on oppimiskorttelissa 2 - 3 kpl ja ne on mitoitettu 20 - 30 oppijalle. Lisäksi oppimiskorttelissa on aina vähintään yksi pienryhmätyötila. Tilojen välillä on lasiseiniä, jotka on varustettu verhoihin. Aineopetusluokat ovat erillisiä tiloja.

Hankkeen suunnitteluryhmään kuuluu akustikko, joka on laatinut Akustiset vaatimukset -asiakirjan, jota käytetään suunniteltaessa tilojen välisiä rakenteita, tilojen sisäisiä vaimennusmateriaaleja, LVIS-laitteiden aiheuttamaa taustameluatasoa sekä ulkoa kantautuvaa melua vaimentavia ulkoseinärakenteita. Akustiset vaatimukset perustuvat Ympäris-

15.08.2022

töministeriön Asetukseen rakennuksen ääniympäristöstä (796/2017) sekä edellistä täydentävään Ympäristöministeriön ohjeeseen rakennuksen ääniympäristöstä, standardiin SFS 5907 (Rakennusten akustinen luokitus) ja Valtioneuvoston päätökseen 993/1992 melun ohjeista.

Akustiikkasuunnittelu koulurakennuksessa korostuu akustiikan kannalta vaativissa tiloissa, kuten esim. musiikkiluokassa tai teknisen työn tiloissa, joissa on tarve sekä rajoittaa äänen kuulumista muualle, että luoda tilan sisällä opetukselle miellyttävä ääniympäristö. Sekä tilojen rakenteet, äänieristävät välit, että ääntä vaimentavat alakatto ja/tai seinäpinnat ovat osa tätä kokonaisuutta.

Tilojen käytön ja toiminnan mukaisesti asetetaan huoneakustiikan tavoitetasot ja niitä tukevat ratkaisut: Tiloissa, joissa on ääntä tuottavaa toimintaa, esim. tekninen työ, pyritään alakattoon sijoittamaan riittävästi ääntä vaimentavaa materiaalia. Opetustiloissa, joissa on paljon ryhmäyms. työskentelyä, alakaton vaimennuksella pyritään vähentämään tiloissa samanaikaisesti toimivien pienryhmien aiheuttamaan melua. Toisaalta tiloissa, joissa selkeästi ns. perinteisempää opetusta (yksi ryhmä tekee samaa toimintaa) pyritään alakatossa osa pinnoista luomaan osittain heijastavaksi, jolloin saadaan riittävä tuki puheelle, samoin musiikille musiikkipainotteisen opetuksen kotiluokissa.

Käyttäjätöimiala on linjannut, että perusopetuskoulut toimivat ns. kengättöminä kouluina, mikä osaltaan vähentää sisätilojen meluisuutta mm. liikkumisesta syntyviä ääniä. Osaan tiloista tulee tekstiilimatto.

Lasiseiniin, oviin ja siirtoseiniin on haettu kokonaisratkaisu, joka on toteutettavuudeltaan ja käytettävyydeltään hyvä, kustannuksiltaan järkevä ja akustisesti riittävä hyvään oppimisympäristöön. Suunnitteluratkaisuja kehitellään suunnitteluryhmässä yhteistyönä. Akustiikkasuunnittelija on mukana mm. äänieristykseen ja huoneakustiikkaan vaikuttavien rakenteiden ja pintamateriaalien suunnittelussa ja valinnassa.

Esittelijä

vs. tekninen johtaja
Sari Hilden

Lisätiedot

Reetta Amper, tiimipäällikkö, puhelin: 310 38283
reetta.amper(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 08.03.2022 § 58

HEL 2021-010660 T 00 00 03

Lausunto

Postiosoite

PL 1
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunginkanslia@hel.fi

Käyntiosoite

Pohjoisesplanadi 11-13
Helsinki 17
<http://www.hel.fi/kaupunginkanslia>

Puhelin

+358 9 310 1641

Faksi

Y-tunnus

0201256-6

Tilinro

F10680001200062637

Alv.nro

F102012566

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon liitteenä olevasta Sami Muttilaisen toivomusponnosta, jossa pyydettiin tiloja kehitettäessä varmistamaan koulussa olevan riittävästi rauhallisia luokkatiloja:

Nykyinen toimintamalli

Koulujen tilasuunnittelun tavoitteena on turvallinen, terveellinen ja tarkoituksenmukainen toimintaympäristö, joka tukee sekä lasten että henkilökunnan fyysistä, psyykkistä ja sosiaalista hyvinvointia. Tilat suunnitellaan kaikille sopiviksi, lasten kasvua ja kehitystä tukevaksi oppimisympäristöksi. Tilatarpeen mitoitus perustuu Helsingin kaupunkitasoihin toiminnallisiin ja pedagogisiin tavoitteisiin.

Opetustilojen laajuus, määrä ja sisältö mitoitetaan oppilasmäärän perusteella siten, että tilat ovat yhteiskäyttöisiä ja erilaisille toiminnoille on käytössä tarkoituksenmukaiset ja toimivat tilat. Tiloissa on mahdollista keskittyä häiriöttä oppimiseen ja opetukseen yhtä lailla pienessä kuin suuremmissakin ryhmässä. Tilatarpeet huomioidaan koulurakennuksen toiminta-alueissa, jotka muodostuvat ryhmä- ja yhteisistä tiloista. Tilasuunnittelulla ja hyvällä akustiikalla edistetään tilojen rauhallisuutta ja vähennetään läpikulkua. Tilojen varustelu tukee opetussuunnitelman tavoitteiden toteutumista, ja niiden suunnittelussa sekä varustelussa otetaan huomioon turvallisuus, valvottavuus, yhteisöllisyys ja liikunnallisuus. Jokaiselta toiminta-alueelta löytyy erikokoisia ja eriluonteisia ryhmätyötiloja ja pienryhmätiloja. Osa ryhmätyötiloista on rajattu siten, että tilojen äänieristys mahdollistaa äänekkään toiminnan muita häiritsemättä. Samoja tiloja käytetään myös esim. koetilanteisiin. Toiminta-alueille toteutettavat erilaiset pienryhmätilat tarjoavat rauhallisen toimintaympäristön pienemmälle ryhmälle. Jokaisella toiminta-alueella on vähintään yksi pienempi vetäytymistila, joka on myös eriyttämiseen soveltuva tila.

Tilojen pedagoginen toimivuus varmistetaan käyttäjien ja koulukohtaisen pedagogisen suunnitelman avulla. Tilojen suunnittelussa osallistetaan käyttäjiä koko suunnitteluprosessin ajan ja saadun käyttäjäpalautteen pohjalta arvioidaan ja edistetään tilojen toiminnallisuutta. Rehtorilla on keskeinen rooli osallistamisen toteuttamisessa koulussa. Tiiviillä ja jatkuvalla yhteistyöllä varmistetaan toimivat oppimisen tilat kaikille oppilaille sekä hyvä toimintaympäristö henkilökunnalle. Tilasuunnittelulla tuetaan opetuksen sisällön toteuttamista opetuksessa ja kouluuyhteisön työ- ja toimintakulttuurin toimivaa kokonaisuutta.

Tilasuunnitteluvaiheessa varmistetaan, että rakennuksesta löytyy saman aikaisesti kaikille koulun luokille rauhallista ryhmäkeskustelua

15.08.2022

mahdollistava tila. Lisäksi nuorimmille oppilaille ja erityisluokille varmistetaan oma kotipaikka, joka toimii kiintopisteenä koulupäivien ajan.

Käsittely

08.03.2022 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Veli-Pekka Dufva

Esteellisyyden syy: osallisuusjääviys (hallintolain 28.1 § kohta 1)

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Satu Järvenkallas

Lisätiedot

Sari Lehtonen, projektiarkkitehti, puhelin: 310 15124
sari.k.lehtonen(a)hel.fi